

დანართი N1

1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი დ.აღმაშენებლის ქი-36
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	241499473
	ორგანიზაციული ფორმა	მხარჯავი დაწესებულება
	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი და საკუთარი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2021წ. 01.01.2021 - 31.12.2021
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. ა(ა)იპ - ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის საადმზრდებლო-საგანმანათლებლო სკოლამდელი დაწესებულებათა ცენტრი 241 499 552 2. ა(ა)იპ - ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური 441 484 323 3. ა(ა)იპ - ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის განათლების, კულტურისა და სპორტის
10	ძირითადი საქმიანობების ჩამონათვალი	1. 2. 3. 4. .....
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ანეტა გოგიჩაიშვილი 599-40-56-90 aneta_wamalaidze@mail.ru

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

2021 წელი

პერიოდი

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

3001600000

პროგრამული კოდი

ანეტა გოგიჩაიშვილი

შემსრულებელი

ხელმოწერა

ბაკური ავსაჯანიშვილი

დირექტორი

ხელმოწერა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	S2	2,147,571	3,503,487
002	მიმდინარე ინვესტიციები	S2a	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	S2a	409	8,584
004	მატერიალური მარაგები	S3	65,374	48,756
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	S4	4,193,726	97,814
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		6,407,081	3,658,641
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	S5	-	-
008	ძირითადი აქტივები	S6	95,692,710.94	92,663,719
009	საინვესტიციო ქონება	S7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	S8	152,131	1,156
011	შელავათიანი მომსახურების აქტივები	S9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	S10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	S11	4,897,847	4,897,847
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		100,742,689	97,562,722
015	სულ აქტივები		107,149,769	101,221,362
ვალდებულებები				
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	S12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	S12	32,000	46,668
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	S13a	19,756	-
019	გადასახდელი პროცენტი	S13a	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	S13b	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	S13a	961	2,028
022	ვალდებულებები დეპოზიტებით	S13a	11,066	9,094.8
023	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით	S13a	-	-
024	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		63,784	57,791
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>				
025	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	S12	-	-
026	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	S12	114,964	146,964
027	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	S10	-	-
028	შელავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული ვალდებულებები	S9	-	-
029	გრძელვადიანი ანარიცხები	S13b	-	-
030	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	S13a	-	-
031	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		114,964	146,964
032	სულ ვალდებულებები		178,747	204,754
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
033	კაპიტალში შენატანები		-	-
034	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		106,971,022	101,016,608
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		106,971,022	101,016,608
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		107,149,769.02	101,221,362

ფინანსური შედეგების ანგარიშგება						
სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა*	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
	შემოსავლები					
001	საგადასახადო შემოსავლები	S14 ა	5,146,265	-	5,146,265	4,137,306
002	სოციალური შენატანები	'S14'!A1	-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	S14 გ	573,430	-	573,430	416,693
004	შემოსავლები გრანტებით	S14 ბ	7,038,685	-	7,038,685	4,042,355
005	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომელიც	S14 გ	28,997	-	28,997	237,267
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	S14 გ	-	-	-	-
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	S15ა	2,236,773	42,940	2,279,713	3,751,640
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	S15ბ S17ა**	158,310	-	158,310	108,578
009	საპროცენტო შემოსავლები	S15ა	838	-	838	71,995
010	საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასებელი	S16	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	S18	-	-	-	-
012	სულ შემოსავლები		15,183,299	42,940	15,226,239	8,628,526
	ხარჯები					
013	შრომის ანაზღაურება	S17ა	2,574,472	32,913	2,607,385	2,367,745
014	საქონელი და მომსახურება	S17ა	3,197,726	103,328	3,301,054	2,874,441
015	გრანტები, გარე ტრანსფერები, სხვა ხარჯები	S17ა S17ბ S17გ	2,048,997	-	2,048,997	446,095
016	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	S17ა	-	-	-	-
017	ცვეთა და ამორტიზაცია	S17ა	752,688	-	752,688	5,403,656
018	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფის ხარჯები	S17ა	535,188	-	535,188	434,826
019	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების შეძენის ხარჯები	S15ბ S17ა**	-	-	-	-
020	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	S17ა	26,514	-	26,514.00	14,570
021	საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასებელი	S16	-	-	-	-
022	სხვადასხვა ხარჯები	S18	-	-	-	-
023	სულ ხარჯები		9,135,584	136,241	9,271,825	11,541,333
024	პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)		6047715	(93,301)	5,954,414	(2,912,806)

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან								
001	<i>შემოსული თანხები</i>		14802046	42940	14,844,986	12601479	16,700	12,618,179
002	გადასახადები	N19	5,146,265	-	5146265	4,137,306	-	4,137,306
003	სოციალური შენატანები		-	-	-	-	-	-
004	გრანტები		6,813,770	-	6,813,770	3,960,516	-	3,960,516
005	შემოსავლები საკუთრივად		114,755	-	114,755	176,659	-	176,659
006	მ.შ პროცენტი		838	-	838	71,995	-	71,995
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		2,122,857	42,940	2,165,797	3,669,496	16,700	3,686,196
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები		573,430	-	573,430	416,693	-	416,693
009	სხვა შემოსავლები		28,997	-	28,997	231,714	-	231,714
010	დროებით გაურკვეველი თანხები		1,972	-	1,972	9,095	-	9,095
011	გასული თანხები		8,339,123	40,263	8,379,386	5,840,689	45,670	5,886,358.94
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		1,130,920	32,913	1,163,833	1,119,837	9,305	1129142.26
013	მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		570,208	7,350	577,558	548,874	36,365	585,238
014	გრანტები და სუბსიდიები		4,066,167	-	4,066,167	3,602,520	-	3,602,520
015	სოციალური დახმარება		502,967	-	502,967	416,976	-	416,976
016	გადახდილი პროცენტი		26,514	-	26,514	14,570	-	14,570
017	სხვა ხარჯები (გაყენები, გასვლები)		2,042,348	-	2,042,348	137,912	-	137,912
018	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	N20	6462923	2,677	6,465,600	6,760,790	(28,970)	6,731,820
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან								
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა		7,933,158	-	7,933,158	7,910,809	-	7910809
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
024	გაყენებული სესხები		-	-	-	-	-	-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-	-	-
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		158,310	-	158,310	108,578	-	108,578
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-
031	ფინანსური იჯაროდან მიღებული ძირითადი თანხები		-	-	-	-	-	-
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-	-	-
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(7,774,848)	-	(7,774,848)	(7,802,231)	-	(7,802,231)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან								
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)		46,668	-	46,668	18,106	-	18,106
043	ვალდებულებები დეპოზიტებით		-	-	-	-	-	-
044	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში		-	-	-	-	-	-
045	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში		-	-	-	-	-	-
046	სარეზერვო ფონდი		-	-	-	-	-	-
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		-46668	-	(46,668)	(18,106)	-	(18,106)
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		-1358593	2,677	(1,355,916)	(1,059,547)	(28,970)	(1,088,517)
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის		3,496,294	7,193	3,503,487	4,555,841	36,163	4,592,004
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		3,496,294	7,193	3,503,487	4,555,841	36,163	4,592,004
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	-
053	კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)		-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის		2,137,700	9,870	2,147,571	3,496,294	7,193	3,503,487
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები		2,137,700	9870	2,147,571	3,496,294	7,193	3,503,487
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში		-	-	-	-	-	0
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები		-	-	-	-	-	-

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	საწყისი ნაშთი		-	102,260,246	7,193	102,267,439
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	(1,250,831)	-	(1,250,831)
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	101,009,415	7,193	101,016,608
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება						
005	დამფუძნებლების შენატანები		-	-	-	-
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	6,047,715	(93,301)	5,954,414
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-
008	საბოლოო ნაშთი		0	107,057,130	(86,108)	106,971,022

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	ენიშვნა	კაპიტალში	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	საწყისი ნაშთი		-	96,411,984	39,117	96,451,101
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	S1	-	8,725,817	-	8,725,817
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	S1	-	-	3,327	3,327
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	105,137,802	42,444	105,180,245
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება				(2,877,556)	(35,251)	(2,912,806)
005	დამფუძნებლების შენატანები		-	-	-	-
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		-	(2,877,556)	(35,251)	(2,912,806)
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-
008	საბოლოო ნაშთი		0	102,260,246	7,193	102,267,439

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		4,527,400	4,527,400	5,146,265	114%
002	გრანტები		11,389,451	11,389,451	6,813,770	60%
003	სხვა შემოსავლები		3,416,600	3,416,600	2,842,011	83%
004	არაფინანსური აქტივების კლება		-	-	158,310	0%
005	ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	0%
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	0%
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		19,333,451	19,333,451	14,960,356	257%
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		2,428,800	2,428,800	2,369,323	98%
009	საქონელი და მომსახურება		2,171,890	2,171,890	1,999,928	92%
010	პროცენტი		31,600	31,600	26,514	84%
011	სუბსიდიები		-	-	-	0%
012	გრანტები		7,000	7,000	7,000	100%
013	სოციალური დახმარება		618,100	618,100	528,137	85%
014	სხვა ხარჯები		3,649,850	3,649,850	2,042,348	56%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		12,338,653	12,338,653	7,919,902	64%
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	0%
017	ვალდებულებების კლება		46,700	46,700	46,668	100%
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		21,292,592	21,292,592	14,939,819	70%
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	2,137,700	

ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები		
შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები		
1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები	
2	ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები	
3	სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები	
4	წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები	
5	წინა პერიოდ(ებ)ის არარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში	
6	არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა	

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-0000			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	2,147,571	3,503,487
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები	2,137,700	3,496,294
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები	9,870	7,193
070	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-1100	-	-
090	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში * 1-11-2100	-	-
100	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში 1-11-1000	2,147,571	3,503,487
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
110	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
120	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში * 1-11-1200	-	-
130	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში * 1-11-2420	-	-
	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
140	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
150	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
160	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
170	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
180	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
190	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	2147571	3,503,487

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		ლირებულზე *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	სამალისი ღირებულება	ლირებულზე *	აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	სამალისი ღირებულება
010	წიდილეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	65,374	-	65,374	48,756	-	48,756
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	3,398	-	3,398	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	61,976	-	61,976	48,756	-	48,756
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-
100	შზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-
120	სამშენობლო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-
130	სულ	65,374	-	65,374	48,756	-	48,756

სტრუქტურის კოდი	მატერიალური მარაგების ღირებულება *	საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება							გასვლა										საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
			წინა საანგარიშებო პერიოდის ავანსების შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებებით***	სასაქონლო ფორმით ანაზღაურებით	საქონლითა და მომსახურებით	სუბსიდიებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	სოციალური დახმარებებებით	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით**	სხვა გასვლებით***				
010	წიდილეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	48,756	-	411,934	124,915	-	-	-	-	-	520,231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65,374
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	88,958	-	-	-	-	-	-	85,560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,398
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	48,756	-	322,975	124,915	-	-	-	-	-	434,671	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61,976
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	შზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სამშენობლო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	48,756	-	411,934	124,915	-	-	-	-	-	520,231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65,374

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება					
		საწყისი ნაშთი	წლის ღირებულების შემცირების ხარჯები *****	წლის ღირებულების შემცირების უკუგაბატონებით შემოსავალი *****	გასვლისას ანულირებული	მიღებული აკუმულირებული ღირებულების შემცირება	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანულირებული შემცირება
010	წიდილეული და მასალები 1-14-1100	-	-	-	-	-	-
020	სხვა მასალები და მარაგები 1-14-1400	-	-	-	-	-	-
030	მცირეფასიანი აქტივები 1-14-1410	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები 1-14-1420	-	-	-	-	-	-
090	დაუმთავრებელი წარმოება 1-14-2000	-	-	-	-	-	-
100	შზა პროდუქცია 1-14-3000	-	-	-	-	-	-
110	გაყიდვის მიზნით ფლობილი საქონელი 1-14-4000	-	-	-	-	-	-
120	სამშენობლო მატერიალური მარაგები 1-14-5000	-	-	-	-	-	-
130	სულ	0	-	-	-	-	-

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები*			
სტრიქონის კოდი	დასახელება*	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	წინასწარი გადახდები 1-15-1000	4,193,726	97,814
020	წინასწარი გადახდები საქონელი 1-15-1100	-	-
	წინასწარი გადახდები მომსახურება 1-15-1100	1,525	5,399
030	წინასწარი გადახდები არაფინანსური აქტივებისათვის 1-15-1200	4,185,201	84,698
040	წინასწარ გადახდილი სხვა ხარჯები 1-15-1300	7,000	7,717
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით 1-15-2000	-	-
060	ბარტერული ოპერაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები 1-15-3000	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით 1-15-4000	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით 1-15-5000	-	-
090	სულ	4,193,726	97,814

* აისახება 1-15-0000 ანგარიშებზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები სააღრიცხვო პოლიტიკები:

შენიშვნა N5 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი ნაშთი	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი	საბალანსო ღირებულება
010	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 1-21-0000	-	-	-	-	-	-
020	კრედიტები და სესხები (საბოლოო დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ წელზე მეტი) 1-21-1000	-	-	-	-	-	0
030	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში 1-21-2000	-	-	-	-	-	-
040	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები 1-21-3000	-	-	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები 1-21-4000	-	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სულ	სესხები (დაფარვის თარიღამდე დარჩენილია ერთ	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანები და
მთლიანი ნაშთი						
010	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
020	ზრდა	-	-	-	-	-
030	მ შ კურსთაშორის სხვაობით	-	-	-	-	-
040	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებზე	-	-	-	-	-
050	სხვა *	-	-	-	-	-
060	კლება	-	-	-	-	-
070	საკასო	-	-	-	-	-
080	მ შ კურსთაშორის სხვაობით	-	-	-	-	-
090	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებზე	-	-	-	-	-
100	სხვა *	-	-	-	-	-
110	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნის ანარიცხი						
120	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
130	ზრდა	-	-	-	-	-
140	რეკლასიფიკაცია მოკლევადიან (მიმდინარე) ფინანსურ აქტივებზე	-	-	-	-	-
150	კლება	-	-	-	-	-
160	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება						
170	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	0	-	-	-	-
180	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	0	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წინა საანგარიშგებო პერიოდი 31 დეკემბრის მდგომარეობით
010	გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება ფინანსურ	-	-
020	სულ მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	-	-
030	ფინანსური იჯარის მინიმალური შენატანების ამჟამად	-	-
040	გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	-	-

		შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები							
დასახელება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვლილება	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვლილება	დაგროვილი გაუფასურება	საბალანსო ღირებულება
010	შენიშვნა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	94,630,959	385,949	-	94,245,011	91,028,468	-	-	91,028,468
020	საცხოვრებელი სახლი 1-22-1100	19,885	-	-	19,885	19,885	-	-	19,885
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	20,692,122	103,735	-	20,588,387	20,292,860	-	-	20,292,860
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	56,228,799	282,214	-	55,946,585	53,025,569	-	-	53,025,569
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	17,690,154	-	-	17,690,154	17,690,154	-	-	17,690,154
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	1,812,914	365,214	-	1,447,700	1,635,251	-	-	1,635,251
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	761,302	187,144	-	574,158	761,302	-	-	761,302
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	1,051,612	178,070	-	873,542	873,949	-	-	873,949
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი	744,948	114,512	-	630,436	721,138	-	-	721,138
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	306,664	63,558	-	243,106	152,811	-	-	152,811
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მიწნარები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	96,443,874	751,163	-	95,692,711	92,663,719	-	-	92,663,719

		შენიშვნა N6 ძირითადი აქტივები							
010	შენიშვნა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	91,028,468	-	3,602,491	-	-	-	-	94,630,959
020	საცხოვრებელი სახლი 1-22-1100	19,885	-	-	-	-	-	-	19,885
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	20,292,860	-	399,262	-	-	-	-	20,692,122
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	53,025,569	-	3,203,230	-	-	-	-	56,228,799
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	17,690,154	-	-	-	-	-	-	17,690,154
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	1,635,251	-	77,663	-	100,000	-	-	1,812,914
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	761,302	-	-	-	-	-	-	761,302
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	873,949	0	77,663	-	100,000	-	-	1,051,612
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი	721,138	-	23,810	-	-	-	-	744,948
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	152,811	-	53,853	-	100,000	-	-	306,664
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მიწნარები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	92,663,719.15	-	3,680,154	-	100,000	-	-	96,443,874

სტრიქონის კოდი	ძირითადი აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება							გასვლა							საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის აქტივების შეტრიალება	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისი აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით**	სხვა მიღებით***	გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისით	სხვადასხვა ხარჯებით**	სხვა გასვლებით**	
010	შენიშვნა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	91,028,468	-	3,602,491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94,630,959
020	საცხოვრებელი სახლი 1-22-1100	19,885	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19,885
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	20,292,860	-	399,262	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,692,122
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	53,025,569	-	3,203,230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56,228,799
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	17,690,154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,690,154
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	1,635,251	-	77,663	-	-	100,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,812,914
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	761,302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	761,302
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	873,949	0	77,663	-	-	100,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,051,612
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი	721,138	-	23,810	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	744,948
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	152,811	-	53,853	-	-	100,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306,664
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მიწნარები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	92,663,719.15	-	3,680,154	-	-	100,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96,443,874

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საწყისი ნაშთი	ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვლილება					ძირითადი აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი						
			წლის ცვლილება ხარჯი	გასვლისას ანულირებული (-)	მიღებული დაგროვილი ცვლილება (+)	აქტივების რეკლასიფიცირების მიღებული ან ანულირებული (-/+)	საბოლოო ნაშთი	საწყისი ნაშთი	წლის რეკლასიფიცირების მიღებული ანულირებული ცვლილება (-/+)	გასვლისას ანულირებული ცვლილება (-)	მიღებული დაგროვილი ცვლილება (+)	აქტივების რეკლასიფიცირების მიღებული ანულირებული ცვლილება (-/+)	საბოლოო ნაშთი	
010	შენიშვნა-ნაგებობები საკუთარი მიზნებისათვის გამოსაყენებლად 1-22-1000	-	385,949	-	-	-	385,949	-	-	-	-	-	-	-
020	საცხოვრებელი სახლი 1-22-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები 1-22-1200	-	103,735	-	-	-	103,735	-	-	-	-	-	-	-
040	სხვა ნაგებობები 1-22-1300	-	282,214	-	-	-	282,214	-	-	-	-	-	-	-
050	მიწის გაუმჯობესება 1-22-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	მიწა 1-22-1500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი 1-22-2000	-	365,214	-	-	-	365,214	-	-	-	-	-	-	-
080	სატრანსპორტო მოწყობილობა 1-22-2100	-	187,144	-	-	-	187,144	-	-	-	-	-	-	-
090	სხვა მანქანა-დანადგარები და მოწყობილობა 1-22-2200	0	178,070	-	-	-	178,070	-	-	-	-	-	-	-
100	საინფორმაციო, კომპიუტერული, სატელეკომუნიკაციო და სხვა დანადგარები, ავეჯი	-	114,512	-	-	-	114,512	-	-	-	-	-	-	-
110	სხვა მანქანა-დანადგარები და 1-22-2220	-	63,558	-	-	-	63,558	-	-	-	-	-	-	-
120	სამხედრო იარაღის სისტემები 1-22-2300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	კულტივირებული მიწნარები და ცხოველები 1-22-3000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	სულ	-	751,163	-	-	-	751,163	-	-	-	-	-	-	-

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	შენიშვნა N8 არამატერიალური აქტივები							
		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გააუმჯობესება	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ამორტიზაცია	დაგროვილი გააუმჯობესება	საბალანსო ღირებულება
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000									
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	3,656	25	-	3,631	1,156	-	-	1,156.00
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	3,656	25	-	3,631	1,156.00	-	-	1,156.00
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	150,000	1,500	-	148,500	-	-	-	-
080	სულ	153,656	1,525	-	152,131	1,156	-	-	1,156.00
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები 1-24-0000									
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები 1-24-2100	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	0
110	მუწუნრივი რესურსებით სარგებლობის წებართები 1-24-2120	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების წებართები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი 1-24-2200	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	153,656	1,525	-	152,131	1,156.00	-	-	1,156.00

სტრუქტურული კოდი	არამატერიალური აქტივების ღირებულება *	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	მიღება						გასვლა						საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	
			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბიზნისის შემცირებით	მიმდინარე პერიოდის შესყიდვით	არსებითი გაუმჯობესებით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისის აღდგენით	სხვადასხვა შემოსავლებით*	სხვა მიღებებით***	გაყიდვით	გრანტებით	გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	დანაკლისით		სხვადასხვა ხარჯებით**
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000																
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	1,156	2,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,656.00
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	1,156	2,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,656.00
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	-	150,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150,000.00
080	სულ	1,156	152,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153,656.00
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები																
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების წებართები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების წებართები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	1,156	152,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	სულ	1,156	152,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	153,656.00

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საწყისი ნაშთი	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი ამორტიზაცია					საბოლოო ნაშთი	არამატერიალური აქტივების დაგროვილი გაუმჯობესების ზარალი					საბოლოო ნაშთი
			წლის ამორტიზაციის ხარჯი	გაცვლისას ანუ აღიარებული	მიღებული დაგროვილი ამორტიზაცია	აქტივების რეკლასიფიცირებისას მიღებული ან ანუ აღიარებული (+/-)	საბოლოო ნაშთი		წლის გაუმჯობესების ხარჯი ****	წლის გაუმჯობესების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი ****	გაცვლისას ანუ აღიარებული	მიღებული დაგროვილი გაუმჯობესება	აქტივების რეკლასიფიცირების მიღებული ან ანუ აღიარებული (+/-)	
ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტები 1-24-1000														
010	კვლევა და განვითარება 1-24-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მინერალური წიაღისეულის ძიება და შეფასებები 1-24-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	კომპიუტერული პროგრამები და მონაცემთა ბაზები 1-24-1300	25.00	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	0
040	კომპიუტერული პროგრამები 1-24-1310	25.00	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-
050	მონაცემთა ბაზები 1-24-1320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები 1-24-1400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები 1-24-1500	1,500.00	-	-	-	-	1,500	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	1,525.00	-	-	-	-	1,525	-	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური არაწარმოებული აქტივები														
090	ხელშეკრულებები, იჯარა და ლიცენზიები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	ბაზარზე გაყიდვადი საოპერაციო იჯარები 1-24-2110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების წებართები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სპეციფიკური საქმიანობების განხორციელების წებართები 1-24-2130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
130	მომავალში საქონელსა და მომსახურებაზე ექსკლუზიური უფლებები 1-24-2140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	გუდვილი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
150	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	სულ	1,525.00	-	-	-	-	1,525	-	-	-	-	-	-	0

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები	
ხელშეკრულების #1 დასახელება და აღწერილობა	ფინანსური ვალდებულების მოდელი

სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღწერილობა	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010		-	-	-	-	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილებები	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	მიღებები (შეძენები, დამატებები)	0	-	-	-	-	-	-
030	აქტივების სხვა კლასების რეკლასიფიკაცია	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივის გაუმჯობესება (განახლება)	-	-	-	-	-	-	-
050	გასვლა (განკარგვა)	0	-	-	-	-	-	-
060	აქტივების სხვა კლასებად რეკლასიფიკაცია	-	-	-	-	-	-	-
070	სხვა შემცირება*	-	-	-	-	-	-	-
080	საბოლოო ნაშთი	0	-	0	-	-	-	-

შენიშვნა N9 შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები								
საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრუქტურის კოდი	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის ხარჯი (ანარიცხები)	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების სხვა კლასებზე ტრანსფერისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	0	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი								
სტრუქტურის კოდი	შეღავათიანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	სულ	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება					
			ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
			მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მთავრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის პარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
010	საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-
020	წლის ხარჯი (ანარიცხები) (უკუგატარება) **	-	-	-	-	-	-	-
030	გასვლისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
040	აქტივების სხვა კლასებზე ტრანსფერისას ელიმინირებული	-	-	-	-	-	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-

სტრუქტურის კოდი	მიმდინარე ვალდებულებები (რომელიც შედის მოკლევადიან ნასესხებ თანხებში)	საწყისი ნაშთი	შემცირება				საბოლოო ნაშთი
			ძირითადი თანხის გადახდა	დაფინანსების ხარჯი	მომსახურების ხარჯი	სულ	
010	შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	0
020	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	-	-	-	-	-	-
030	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	-	-	-	-	-	-
040	გრძლევადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
050	შეღავათიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 1	-	-	-	-	-	-
070	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულება 2	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N10 ფინანსური იჯარით აქტივები და ვალდებულებები

სტრიქონის კოდი	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი			
		ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	ღირებულება *	დაგროვილი ცვეთა/ამორტიზაცია	დაგროვილი გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
010		-	-	-	0	-	-	-	-
020		-	-	-	-	-	-	-	-
030		-	-	-	-	-	-	-	-
040		-	-	-	-	-	-	-	-
050		-	-	-	-	-	-	-	-
060		-	-	-	-	-	-	-	-
070		-	-	-	-	-	-	-	-
080		-	-	-	-	-	-	-	-
090		-	-	-	-	-	-	-	-
100		-	-	-	-	-	-	-	-
110		-	-	-	-	-	-	-	-
120		-	-	-	-	-	-	-	-
130		-	-	-	-	-	-	-	-
140		-	-	-	-	-	-	-	-
150		-	-	-	-	-	-	-	-
160		-	-	-	-	-	-	-	-
170		-	-	-	-	-	-	-	-
180		-	-	-	-	-	-	-	-
190		-	-	-	-	-	-	-	-
200		-	-	-	-	-	-	-	-
210		-	-	-	-	-	-	-	-
220		-	-	-	-	-	-	-	0
080	სულ	-	-	-	-	-	-	-	-

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	საწყისი ნაშთი	ზრდა	კლება	საბოლოო ნაშთი
010	მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-	0
020	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელი თან	-	-	-	-
030	გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-	-	-
040	გრძელვადიან პერიოდში ფინანსურ იჯარაზე გადასახ	-	-	-	-

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საანგარიშგებო წელი

სტრიქონის კოდი	ვალდებულებები	საწყისი ნაშთი	ზრდა		კლება		საბოლოო ნაშთი
			საკასო	სხვა *	საკასო	სხვა *	
	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-10-0000	46668	-	32,000	46,668	-	32,000
010	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1100	46668	-	32,000	46,668	-	32,000
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1110	46668	-	32,000	46,668	-	32,000
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1120	0	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით 2-12-1200	0	0	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში 2-12-1210	0	-	-	-	-	-
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში 2-12-1220	0	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-11-1000	0	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-11-2000	0	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	0	-	-	-	-	-
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2110	0	-	-	-	-	-
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2210	0	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი 2-12-2000	0	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში 2-12-2120	0	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში 2-12-2220	0	-	-	-	-	-
	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები 2-20-0000	146964	-	-	-	32,000	114,964
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-1000	146964	-	-	-	32,000	114,964
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-1100	146964	-	-	-	32,000	114,964
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-1200	0	-	-	-	-	-
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები 2-22-2000	0	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში 2-22-2100	0	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში 2-22-2200	0	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები 2-21-0000	0	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში 2-21-1000	0	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში 2-21-2000	0	-	-	-	-	-

სტრიქონის კოდი	სასესხო ხელშეკრულებების დასახელება	სესხის პროცენტი%	საბოლოო დაფარვის თარიღი	სესხის აღწერილობა
010				
020				
030				
040				

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები

N13ა

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000	19756	0
020	სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები 2-13-1000		
030	გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-2000	0	0
040	თანამშრომლებთან და სტიპენდიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები 2-13-3000	0	0
050	მ.შ სოციალური დახმარებით წარმოქმნილი ვალდებულებები* 2-13-3900	6300	0
060	საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-4000	13456	0
070	არაფინანსური აქტივების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-13-6000 (ძვ. 3220)	0	0
080	გადასახდელი პროცენტი 2-13-5000	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები 2-13-9000	6300	0
100	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)	961	2028
110	ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები 2-15-1000	961	2028
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული საგადასახადო შემოსავლები 2-15-1100	0	0
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1200	961	2028
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული იჯარის შემოსავლები 2-15-1210	0	0
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული გრანტებით და სხვა არაგაცვლითი ოპერაციებით შემოსავლები 2-15-1220	0	0
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სხვა არასაგადასახადო შემოსავლები 2-15-1230	961	2028
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით 2-15-2100	0	0
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები 2-15-3000	0	0
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაგაცვლითი ოპერაციებთან დაკავშირებით 2-15-4000	0	0
200	ვალდებულებები დეპოზიტებით 2-16-0000	11066	9095
210	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში 2-16-1000	11066	9095
220	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში 2-16-2000	0	0
230	სარეზერვო ფონდი 2-16-3000	0	0
240	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით 2-17-0000	0	0
250	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000	0	0
260	საქონლისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანება 2-26-1000	0	0
270	არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-2000	0	0
280	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-5000	0	0

N13ბ

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	სულ ანარიცხები	ანარიცხი 2**
	მოკლევადიანი ანარიცხები		
010	საწყისი ნაშთი	-	-
020	ანარიცხების ზრდა	-	-
030	ანარიცხების კლება	-	-
040	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
050	საბოლოო ნაშთი	-	-
	გრძელვადიანი ანარიცხები		
060	საწყისი ნაშთი	-	-
070	ანარიცხების ზრდა	-	-
080	ანარიცხების კლება	-	-
090	წინა ანარიცხების უკუგატარება	-	-
100	საბოლოო ნაშთი	-	-

შენიშვნა N14 შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა			
N14ა			
საგადასახადო შემოსავლები *			
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი 4-11-10000	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი 4-11-2000	-	-
030	ქონების გადასახადი 4-12-0000	5,031,704	4,040,561
040	დღგ 4-13-0000	114,561	96,745
050	აქციზი 4-14-0000	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები 4-15-0000	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები 4-16-0000	-	-
080	სულ	5,146,265	4,137,306

N14 ბ შემოსავლები გრანტებით										
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	ფულადი ფორმით 4-31-0000	159,029	6,754,741	6,913,770	-	-	-	505,932	3,454,584	3,960,516
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული 4-31-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-31-1200	-	100,000	100,000	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1300	159,029	6,654,741	6,813,770	-	-	-	505,932	3,454,584	3,960,516
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-31-1320	159,029	6,654,741	6,813,770	-	-	-	505,932	3,454,584	3,960,516
070	სასაქონლო ფორმით 4-32-0000	124,915	-	124,915	-	-	-	-	81,839	81,839
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული 4-32-1100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული 4-32-1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1300	124,915	-	124,915	-	-	-	-	81,839	81,839
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1310	-	-	-	-	-	-	-	81,839	81,839
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული 4-32-1320	124,915	-	124,915	-	-	-	-	-	-
130	სულ	283,944	6,754,741	7,038,685	0	0	-	505,932	3,536,423	4,042,355

N14 გ სხვა ოპერაციებიდან შემოსავლები					
სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით 4-44-0000	573,430	-	573,430	416,693
020	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-0000	28,997	-	28,997	237,267
030	შემოსავლები მიმდინარე გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-1000	28,997	-	28,997	237,267
040	შემოსავლები კაპიტალური გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 4-45-2000	-	-	0	-
050	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით 4-50-0000	-	-	0	-
060	შემოსავლები შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით 4-52-0000	-	-	0	-
070	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით 4-51-0000	-	-	0	-
080	სულ	602,427	0	602,427	653,960

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები საკუთრებიდან 4-41-0000	114,755	-	114,755	143,989
020	საპროცენტო შემოსავლები 4-41-1000	838	-	838	71,995
030	დივიდენდებიდან შემოსავლები 4-41-2000	-	-	-	-
040	რენტებიდან შემოსავლები 4-41-3000	113,917	-	113,917	71,995
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან 4-42-0000	2,122,857	42,940	2,165,797	3,679,646
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები 4-42-1000	-	-	-	-
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები 4-42-1000	2,122,857	42,940	2,165,797	3,679,646
080	სხვა	-	-	-	-
090	სულ	2,237,612	42,940	2,280,552	3,823,635

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი 4-43-0000	158,310	-	158,310	108,578
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	158,310	-	158,310	108,578
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N16 საექვო(უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები და უკუგატარებით შემოსავლები					
სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავლები 4-90-0000					
010	საექვო მოთხოვნების ანარიცხების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-91-0000	-	-	-	0.00
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-92-0000	-	-	-	0.00
030	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-93-0000	-	-	-	0.00
040	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-94-0000	-	-	-	0.00
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-95-0000	-	-	-	0.00
060	შელავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-96-0000	-	-	-	0.00
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-97-0000	-	-	-	0.00
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები 4-98-0000	-	-	-	0.00
090	სულ საექვო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავლები	-	-	-	-
საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-90-0000					
100	საექვო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები 5-91-0000	-	-	-	-
110	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები 5-92-0000	-	-	-	-
120	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-93-0000	-	-	-	-
130	საინვესტიციო ქონების გაუფასურების ხარჯები 5-94-0000	-	-	-	-
140	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-95-0000	-	-	-	-
150	შელავათიანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-96-0000	-	-	-	-
160	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-97-0000	-	-	-	-
170	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები 5-98-0000	-	-	-	-
180	სულ საექვო მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	-

შენიშვნა N17 დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები

N17 ა					
სტრ იქო ნის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები 5-10-0000	2,574,472	32,913	2,607,385	2,367,745
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები 5-20-0000	3,197,726	103,328	3,301,054	2,874,441
030	მ.შ.შ.ტ.ტ.გ.არეშეთა შრომის ანაზღაურება	1,872,526	6,500	1,879,026	-
040	იჯარის ხარჯები	-	-	-	-
050	მივლინებების ხარჯები	1,500	-	1,500	-
060	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები 5-40-0000	752,688	-	752,688	5,403,656
070	ცვეთის ხარჯი 5-41-0000	751,163	-	751,163	5,403,656
080	ამორტიზაციის ხარჯი 5-42-0000	1,525	-	1,525	-
090	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები 5-50-0000	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები 5-51-0000	-	-	-	-
110	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები 5-52-0000	-	-	-	-
120	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა 5-60-0000	535,188	-	535,188	434,826
130	სხვა ხარჯები 5-70-0000	2,067,795	-	2,067,795	457,065
140	საპროცენტო ხარჯები 5-71-0000	26,514	-	26,514	14,570
150	რენტის ხარჯები 5-72-0000	-	-	-	-
160	გარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-0000	2,041,281	-	2,041,281	442,495
170	მიმდინარე ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-1000	120,309	-	120,309	138,498
180	კაპიტალური ტრანსფერები, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული 5-73-2000	1,920,971	-	1,920,971	303,997
190	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა 5-74- 0000	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი 5-76-0000	-	-	-	-
210	ძირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
220	არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
230	საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
240	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
250	სულ	9,127,868	136,241	9,264,109	11,537,733

N17 ბ გრანტებით ხარჯები										
სტრ იქო ნის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები					
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	ფულადი ფორმით	7717	-	7,717	-	-	-	3,600	-	3,600
020	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-31-1100	0	-	-	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-31-1200	0	-	-	-	-	-	-	-	-
040	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1300	7717	-	7,717	-	-	-	3,600	-	3,600
050	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1310	7717	-	7,717	-	-	-	-	-	-
060	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-31-1320	0	-	-	-	-	-	3,600	-	3,600
070	გრანტები სასაქონლო ფორმით 5-32-0000	0	-	-	-	-	-	-	-	-
080	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული 5-32-1100	0	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული 5-32-1200	0	-	-	-	-	-	-	-	-
100	სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1300	0	-	-	-	-	-	-	-	-
110	იმავე დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1310	0	-	-	-	-	-	-	-	-
120	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული 5-32-1320	0	-	-	-	-	-	-	-	-
130	სულ	7717	-	7,717	-	-	-	3,600	-	3,600

N17 გ					
სტრ იქო ნის	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	სუბსიდიები საჯარო კორპორაციებს 5-33-0000	-	-	-	-
020	არაფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-1000	-	-	-	-
030	ფინანსურ საჯარო კორპორაციებს 5-33-2000	-	-	-	-
040	სუბსიდიები კერძო საწარმოებს 5-34-0000	-	-	-	-
050	არაფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-1000	-	-	-	-
060	ფინანსურ კერძო საწარმოებს 5-34-2000	-	-	-	-
070	სუბსიდიები სხვა სექტორებს 5-34-2000	-	-	-	-
080	სულ	-	-	-	-

შენიშვნა N18 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
სხვადასხვა შემოსავლები					
010	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-0000	-	-	-	0
020	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-1000	-	-	-	-
030	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება 4-81-2000	-	-	-	-
040	ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება 4-82-0000	0	-	-	0
050	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან მიღებული სხვა მოგება 4-82-1000	-	-	-	-
060	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება 4-82-3000	-	-	-	-
070	სულ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
080	უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-0000	0	-	-	-
090	უცხოურ ვალუტაში აქტივების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-1000	-	-	-	-
100	უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების გადაანგარიშების შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი 5-81-2000	-	-	-	-
110	ფლობის შედეგად წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-0000	-	-	-	-
120	აქტივების და ვალდებულებების ფლობიდან წარმოქმნილი სხვა ზარალი 5-82-1000	-	-	-	-
130	კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი 5-82-3000	-	-	-	-
140	სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან *			
სტრიქონის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	5,031,704	4,040,561
040	დღგ	114,561	96,745
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	5,146,265	4,137,306

* ივსება შესაბამისი ერთეულების მიერ

შენიშვნა N20 საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯამება (შედარება) ნამეტან/(დეფიციტთან) *

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)	-	-	5,954,414
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)				
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)**	-	0	25,676
030	ცვეთა (+)	-	0	751,163
040	ამორტიზაცია (+)	-	0	1,525
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯი (+)	-	0	-
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	19,756
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	-
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)	-	0	(1,067)
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით	-	0	-
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	0	(158,310)
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)	-	0	-
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)	-	0	8,175
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)	-	0	4,591
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)	-	0	(116,618)
150	გადახდილი პროცენტი (-)***	-	0	(26,514)
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+)****	-	0	838
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან	-	0	6,463,628

სტრიქონის კოდი	დასახელება	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
010	ნამეტი/დეფიციტი (+/-)			
არაფულადი მოძრაობები (კორექტირებები)				
020	დარიცხული წმინდა პროცენტი (-/+)**			
030	ცვეთა (+)			
040	ამორტიზაცია (+)			
050	წლის გაუფასურების/ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯი (+)			
060	კრედიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (+/-)			
070	ანარიცხების ზრდა/კლება (+/-)			
080	სხვა მიმდინარე ვალდებულებების ზრდა/კლება (+/-)			
090	წლის გაუფასურების ღირებულების შემცირების/საექვო მოთხოვნების ხარჯის უკუგატარებით შემოსავალი (-)			
100	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)			
110	ინვესტიციების გასვლიდან მიღებული მოგება/ზარალი (-/+)			
120	დებიტორული დავალიანების ზრდა/კლება (-/+)			
130	სხვა მიმდინარე აქტივების ზრდა/კლება (-/+)			
140	სხვა არაფულადი ოპერაციებით ზრდა/კლება (-/+)			
150	გადახდილი პროცენტი (-)***			
160	მიღებული პროცენტი და დივიდენდი (+)****			
170	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან			

შენიშვნა 21 ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეკრება (შედარება)						
სტრუქტურის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება			ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეკრება(შედარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	
ბიუჯეტის შემოსულობები						
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	14,802,046	14,843,014	0	0	0
020	გადასახადები	5,146,265	5,146,265	0	0	0
030	გრანტები	6,813,770	6,813,770	0	0	0
040	სხვა შემოსავლები	2,842,011	2,882,979	0	0	0
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	158,310	0	158,310	0	0
060	ფინანსური აქტივების შემცირება	-	0	-	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა	-	0	0	-	0
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	14,960,356	0	0	0	0
ბიუჯეტის გადასახდელები						
090	შრომის ანაზღაურება	2,369,323	1,163,833	0	0	0
100	საქონელი და მომსახურება	1,999,928	577,558	0	0	0
110	პროცენტი	26,514	26,514	0	0	0
120	სუბსიდიები	-	4,066,167	0	0	0
130	გრანტები	7,000	-	0	0	0
140	სოციალური დახმარება	528,137	502,967	0	0	0
150	სხვა ხარჯები	2,042,348	2,042,348	0	0	0
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,919,902	-	7,933,158	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	0	0
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	46,668	-	0	46,668	0
190	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	14,939,819	-	0	0	0
200	ბიუჯეტის ნაშთი**	2,137,700	-	0	0	2,137,700
210	ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	0	-	0	0	0
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	0	-	0	0	2,137,700
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	0	6,465,600	(7,774,848)	(46,668)	0
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)**	0	-	-	-1355916	(1,355,916)

* ივსება მხოლოდ იმ ერთეულების მიერ, რომლებიც აკონტროლებენ ფულად სახსრებს

** ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ჯამი ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრებისა და ფულადი სახსრების

** აღნიშნული ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას გამოკლებული ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ბიუჯეტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი სახსრების შეკრება (შედარება)

ბიუჯეტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი	xxx
არაფინანსური აქტივების ზრდა/(შემცირება)	xxx
ბიუჯეტის საოპერაციო ნაშთი	xxx
განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით	xxx
განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	xxx
განსხვავებები ერთეულების მიხედვით	xxx
განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	xxx
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	xxx

სტრუქტურის კოდი	ფაქტობრივი თანხა შესადარის საფუძველზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიხედვით	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
010	განსხვავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით			
020	განსხვავებები დროითი პერიოდის მიხედვით			
030	განსხვავებები ერთეულების მიხედვით			
040	განსხვავებები კლასიფიკაციის მიხედვით			
050	ფაქტობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში			

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო
ყ ა ზ ა ბ ა ზ ი ს მ უ ნ ი ც ი ა ლ ი ბ ა ტ ი ს მ ე რ ი ა

წერილის ნომერი: 102-1022215148
თარიღი: 31/05/2022

ადრესატი: ფინანსთა სამინისტრო

ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახურს
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

- ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით

დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „

-საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ" და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე:

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;

სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები

სსბასს 13 – იჯარა;

სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;

სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;

სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;

სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;

სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);

სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;

სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება

სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;

სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე და გარდამავალი ეტაპის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, საანგარიშო პერიოდში მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტს არ გამოუყენებია.

ანგარიშგების თაღირისთვის მუნიციპალიტეტში და კონტროლირებულ ერთეულებში(მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ ა(ა)იპ-ებში) დასრულებული არ იყო დასრულებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კანონმდებლობით განსაზღვრული სავალდებულო ინვენტარიზაცია.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;

ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა ერთეულმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;

გ) ინფორმაცია, რომლის საფუძველზეც შეიძლება შეფასდეს მუნიციპალიტეტის ქმედუნარიანობა, დააფინანსოს თავისი საქმიანობები და შეასრულოს დაკისრებული პასუხისმგებლობები და ვალდებულებები;

დ) ინფორმაცია, ერთეულის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

ე) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:

- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელმწიფო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანი მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და

სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის მოთხოვნების გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს და დადგენილია სსბასს საფუძველზე მომზადებულ შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის დოკუმენტით. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა ასახავს იმ სპეციფიკურ საკითხებს, რომელიც არ რეგულირდება საქართველოს საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის მარეგულირებელი მეთოდოლოგიით და სსბასს (IPSAS)-ით და იწვევს მათი მოთხოვნებიდან გადახრას, ან მეთოდოლოგია და სტანდარტები იძლევა არჩევანის უფლებას.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონტროლირებული ერთეული არ გამოირიცხება კონსოლიდაციიდან იმ მიზეზით, რომ მისი საქმიანობები განსხვავდება ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულების საქმიანობისაგან (საქონლისა და მომსახურების ეკონომიკურად მნიშვნელოვანი ფასებით ახდენს მიწოდებას მაშინ როდესაც ეკონომიკურ ერთეულში შემავალი სხვა ერთეულები უსასყიდლოდ ან/და ეკონომიკურად უმნიშვნელო ფასებით და ა.შ); კონსოლიდირებული და ა(ა)იპ-ების ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთიანი სააღრიცხვო პოლიტიკით, რომელიც სამოქმედოდ მიღებულია მუნიციპალიტეტის მიერ. ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების ყველა კრიტერიუმი, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა. სსბასს მოთხოვნების გათვალისწინებით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და ინფორმაცია, საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური მუხლების მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება), მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;

ე) ხარჯები;

ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;

ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ სხვადასხვა საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშებს, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე - მომდევნო საბიუჯეტო წელს გამოყოფილი რესურსებით განაგრძობს ფუნქციების შესრულებას და პროგნოზირებად მომავალში არ იგეგმება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა საარრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- (ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- (გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- (დ) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ) განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია, მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილი ყველა რიცხობრივი მონაცემის შესაბამისად, გარდა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნისა (შენიშვნა #20). **სსბას 1** თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია. შეუძლებელი მოთხოვნის შესრულება შეუძლებლად მიიჩნევა მაშინ, როდესაც ერთეულს არ შეუძლია მისი დაკმაყოფილება, ყველა გონივრული მცდელობის მიუხედავად. როდესაც შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაციის განხორციელება შეუძლებელია, ერთეულმა განმარტებით შენიშვნებში უნდა ახსნას:

- (ა) თანხების რეკლასიფიკაციის განუხორციელებლობის უშუალო მიზეზი; და
- (ბ) იმ შესწორებების ხასიათი, რომლებიც საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ მოხდებოდა თანხების რეკლასიფიკაცია.

სსბას ეს რეკომენდაცია გათვალისწინებულია: - მუნიციპალიტეტი გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხავდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების ჭრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების პირდაპირი მეთოდით ანგარიშგებასთან, ხოლო სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა #20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული

ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და გაანგარიშებულია ნამეტი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირებების მაჩვენებლების იმგვარად შეგროვება, რაც მუნიციპალიტეტს მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მაჩვენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა #20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შეგროვება. ასევე ანგარიშგების ფორმები არ ითვალისწინებს აქტივების და ვალდებულებების კლასიფიცირებას წყაროების მიხედვით - საბიუჯეტო და საკუთარი სახსრების სახით, ამდენად შენიშვნა #20 - წმინდა ფულადი სახსრების ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, მომზადებულია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით. საკუთარი სახსრები მუნიციპალიტეტის საბიუჯეტო შემოსავლებთან მიმართებაში 2%-ს არ აღემატება, შესაბამისად ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, საკუთარი სახსრების სახით ფულადი ნაკადების განცალკევებლად წარდგენას არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისი შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

- (ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და
- (ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ინსტრუქციით დადგენილი აუცილებელი მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო

კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახვასთან დაკავშირებით, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით,

დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პროცენტიალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოყენების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 - ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „**დამოუკიდებლობა** - საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა #20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

_ საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

_ სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომხდარ ცვლილებად.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესაძარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე - ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი

მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საწისი ნაშთები დაზუსტებულია 2 147 570 ათასი ლარით, რაც გამოწვეულია სხბასს პირველად გამოყენებით ბუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან,

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშო პერიოდში არსებითი შეცდომები არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში
ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების

მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12

„მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;

ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.

დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, საზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მარაგები არაგაცვლითი ოპერაციით მუნიციპალიტეტს საანგარიშო პერიოდში არ მიუღია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური

შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაზე დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.

გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.

დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაუფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს-ინდივიდუალური აღრიცხვის, როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში. საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშგების თარიღისთვის 04 საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი 6407080 ლარის ექვსი მილიონ ოთხასშვიდი ათას ოთხმოცი ლარი, ხოლო დამატებით 010 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი

გრძელვადიანი აქტივი 152130 (ას ორმოცდათორმეტი ათას ას ოცდა ათი) .
ლარი .

**სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან
დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის
გამჟღავნება**

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმომობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოკვეთილი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული წინასწარი გადახდები არ ითხოვდა გარანტიის წარდგენას, რაც აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაფუძნებულია და საანგარიშო პერიოდში გადავადების შემთხვევები არ ყოფილა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სხვას მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სხვას-დან და სავალდებულოა განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა #20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები. მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარებულია სხვას შესაბამისად - მოთხოვნის წარმომობის წყაროდ აღიარებულია შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია როგორც ზარალი ხარჯის ანგარიშზე. დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მათი შეფასება საიმედოობაზე, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სავალდებულო ინვენტარიზაციის ჩატარების დროს. საინვენტარიზაციო კომისიის დასკვნის საფუძველზე ხდება შეფასება რამდენად რეალურია მოთხოვნები დებიტორული დავალიანების სახით. მოთხოვნები დანაკლისებით არ არის შეფასებული რეალურობაზე **სხვას 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით და არ შეფასებულია: ანარიცხების აღიარება იყო საჭირო როგორც საეჭვო დებიტორული დავალიანების ან საჭირო იყო თუ არა ზარალის აღიარება და ჩამოწერა, როგორც უიმედო დებიტორული დავალიანების. ა(ა)იპ მომავალ საანგარიშო პერიოდში გეგმავს საინვენტარიზაციო კომისიის მეშვეობით მოთხოვნის ინვენტარიზაციას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სხვას 19 მიხედვით შესაფასებლად და მიღებული შედეგების მიხედვით დანაკლისების შედეგად მოთხოვნის აღრიცხვა-ანგარიშგებას.

**გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით
სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება**

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო (საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შეცვრილებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით. სესხების მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაიცემა. გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები საანგარიშო პერიოდში არ წარმომობილა. მუნიციპალიტეტის მიერ

გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. ადრე არსებული აღრიცხვის პოლიტიკა ეფუძნებოდა კანონმდებლობას და მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკას, რომლის მიხედვით აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა სსბასს შესაბამისად მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გაიცემა ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. აღრიცხება საიჯარო გადასახდელები დარიცხვის მეთოდით ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად (გარდამავალი დებულებები), მომდევნო საანგარიშო წელს იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს შესაბამისობაზე შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არსებითობის პრინციპის გათვალისწინებით მოხდება სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებით ანგარიშგებაში შესწორება რეტროსპექტული ან პერსპექტული გადაანგარიშებით.

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღრებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მიუხედავად სსბასს ამ მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ მის მიერ დაფუძნებულ შპს წილი, როგორც მეკავშირე ერთეულში, აღიარებულია თვითღრებულებით და საანგარიშო პერიოდში კაპიტალ-მეთოდი არ იქნა გამოყენებული. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში ასახულია გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. თუ იგეგმება ანგარიშგების თარიღიდან ერთი წლის (მომდევნო საბიუჯეტო წლის) განმავლობაში წილის შემცირება (ამოღება), აქტივი რეკლასიფიცირდება გრძელვადიანი ფინანსური აქტივის მიმდინარე მოკლევადიან ნაწილად და აისახება მოკლევადიანი აქტივების სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მეკავშირე ერთეულებიდან დივიდენდების მიღების შემთხვევაში, აღიარდება ბიუჯეტის შემოსავალი.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს **სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები**, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღრებულების მეთოდით. თვითღრებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე

აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღიარებულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში

საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტიულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლოატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე ორგანიზაციის მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ

ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით. საანგარიშო პერიოდში გრანტის სახით გასული ძირითადი აქტივები, ასახულია კაპიტალური გრანტის ხარჯებში.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ჩამოიწერა 0 ლარის ღირებულების ძირითადი აქტივი.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდრეობით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადაცემა მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს **სსბასს 31-არამატერიალური აქტივები**, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, **სსბასს 17 - ძირითადი საშუალებების** - მიხედვით იქნეს განხილული თუ **სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები**, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ადგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი , თუ იგი:

- ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და

გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტი ზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამავროვებელ ანგარიშზე, ამავედროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიხედვითაა საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარხარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯების აღიარება არ მომხდარა ანგარიშგების თარიღისთვის, ვინაიდან არ იყო განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადები სსბასს მიხედვით, მათი პირველად გამოყენების გამო. აღნიშნულის გასწორება იგეგმება მომდევნო საანგარიშო წელს: განისაზღვრება სასარგებლო მომსახურების ვადა და გაიანგარიშება ყოვეწლიური ამორტიზაციის თანხები, და არსებითობით პრინციპის შესაბამისად მოხდება დაგროვილი ამორტიზაციის და შესაბამისად ამორტიზაციის ხარჯების რეტროაქტივული ან პერსპექტიული გადაანგარიშება. ასევე იგეგმება შეფასება, აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარებული არამატერიალური აქტივები სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს და რამდენად სამართლიანად და სანდოდ არის აღიარებული და შეფასებული ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული არამატერიალური აქტივი. შეფასების შედეგები აისახება მომდევნო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში რეტროსპექტიულად ან პერსპექტიულად არსებითობის პრინციპის და შეცდომის გასწორებაზე **სსბასს 3- სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები**, მოთხოვნების გათვალისწინებით.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივებიკატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (დვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/ გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება **სსბასს 17- ძირითადი აქტივების**, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. **სსბასს 13 -იჯარა**, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

ორგანიზაციას სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარდება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია **სსბასს 17 -ძირითადი აქტივების**, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირილისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა . დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შსრულების ანგარიშგების აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელი აქტივებიდან ძირითადი აქტივების კატეგორიაში გადატანილია .... ათ. ლარის ღირებულების აქტივები, რომელიც ასახულია შენიშვნაში როგორც სხვა გასვლები, ხოლო ძირითადი აქტივების მიღებაში ასახულია, როგორც სხვა მიღებები.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების საარრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 შენიშვნაში. საანგარიშო პერიოდში არაფინანსური აქტივები აუქციონის გზით (აუქციონით) მუნიციპალიტეტს არ გაუყიდა.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები

საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესიო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიგებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესიო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 13-ის - „იჯარა“**- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღრიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნაგარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები - შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღრიცხება **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის

შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სხბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ორგანიზაცია იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/ შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების

მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“ , რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის ; ხოლო **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);

ბ. კანონმდებლობა;

გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტის ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;

- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;

• შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

• შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

• ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი **სსბასს 19** განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების

შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს **სსბასს 23 - „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“**, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები 7038690 ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებითვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამჟღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სხვა სხვა მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს **სხბასს 9 - "შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან"**, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ორგანიზაცია - აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება) ან ფორმდება ხელშეკრულებები მხოლოდ ადმინისტრირების მიზნებისთვის, შემოსავლის მიღებაზე უფლებების გამსაზღვრელი კიკანონმდებლობაა). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით. ადმინისტრაციული მოსაკრებლისთვის აღრიცხვისთვის გამოიყენება დარიცხვის მეთოდი, გარდა გარკვეული მოსაკრებლისა, რომელთა მოცულობისა და სპეციფიკის გათვალისწინებით სხვას პირველად გამოიყენების სახით, დროებით დაშვებულია გამონაკლისები მათი საკასო მეთოდით აღრიცხვაზე (მაგალითად დასუფთავების მოსაკრებელი და სხვა მოსაკრებლები). რომელთა დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვისთვის და შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტაციის და დოკუმენტბრუნვის წესების შესამუშავებლად ტარდება შესაბამისი ღონისძიებები.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული

დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 - იჯარა.**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება. (ან გარდამავალი პერიოდში სრული დარიცხვის მეთოდის გამოყენება მოხდება ეტაპობრივად, გაფორმებული ხელშეკრულების ინვენტარიზაციის დაპირობების შეფასების შედეგის შესაბამისად).

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღიარდება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები

სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოიყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები - შენიშვნა N18- თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა შემოსავლებად აღრიცხება შემდეგი შემოსავლები:

- ა. უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება;
- ბ. ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება;

შემოსავლები - უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება, მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხება სსბასს 4 - „**უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები**“, მიხედვით. ორგანიზაცია უცხოურ ვალუტაში ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას, რომლის ფასიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და სესხულობს სახსრებს, შედეგად ფინანსური ვალდებულებები გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში. თავდაპირველი აღიარებისას უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაცია, რომლის შედეგად მიიღება შემოსავალი, ჩაიწერება ეროვნულ ვალუტაში, ლარსა და უცხოურ ვალუტას შორის ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის გამოყენებით; ხოლო თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, როგორც ფულადი მუხლები, გადაანგარიშდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სავალუტო კურსის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში ასახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებებია, რომელთა არსებითი მახასიათებელი არის უფლება, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლებია, რომელთა მნიშვნელოვან მახასიათებელს წარმოადგენს უფლების არქონა, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. საანგარიშგებო თარიღისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაანგარიშებას ექვემდებარება უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი

მუხლები, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლები, არ გადაანგარიშდება.

შემოსავალი ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგებით, მოიცავს აქტივების/ ვალდებულებების ფლობის და გადაფასებების და კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგების სახით მიღებულ შემოსავლებს. შემოსავლების ეკონომიკური შინაარსის შეფასების და სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშების სტრუქტურის ჩამოყალიბებისას გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები აქტივების გადაფასების შედეგების აღრიცხვის წესების თაობაზე და GFS 2014 - სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე. სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა (ცალკეულ შემთხვევებში-შიდა ფაქტორებით გამოწვეული აქტივების გაუფასურებების აღიარების და გაუფასურების აკუმულირების ანგარიშებზე ასახვის დროს) შეესაბამება სსბასს 21 - ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება და სსბასს 26 - ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება, განსაზღვრული ცალკეული აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირების ეკონომიკურ შინაარსს და გათვალისწინებულია GFS 2014 -სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე, ვინაიდან მუნიციპალიტეტი სსბასს პირველად გამოყენების დროს, სრულად ვერ აკმაყოფილებს გაუფასურების მარეგულირებელი სტანდარტების მოთხოვნებს. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურით განსაზღვრული შესაბამისი აქტივების გაუფასურების ზარალის კომპენსირება მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება შემოსავლად, აქტივის გაზრდილი საბალანსო ღირებულების ტოლი მოცულობით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მიღებული იქნებოდა, წინა წლებში გაუფასურების აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესწავლას ინფორმაციის გამჭვირვებობა

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღიარდება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/ გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც

მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

- ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;
- გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.
- გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;
- გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;
- გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის

ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამოწვევებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი

ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმდების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადაცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე

მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და

სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და

სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით

ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის. კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღირიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღირიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის

ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან

ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს

არაფინანსური აქტივების

გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში

მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საეჭვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა N20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსბასს 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. შესაძარი ინფორმაციის წარმოუდგენლობაზე ინფორმაცი გამჟღავნებულია შენიშვნა #1 ში. განმარტებითი შენიშვნა #20 წარმოდგენილია ერთიანად ორივე წყაროს მიხედვით და საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერების (შედარება) ნამეტთან/(დეფიციტთან) მიზნებისთვის გამოყენებულია არაპირდაპირი მეთოდი. საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების ცვლილების მაჩვენებელი შეჯერებულია ნამეტთან/დეფიციტთან და განსხავვებები არ იკვეთება.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალეობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელეების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შენერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო

ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი

შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი

(რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება

ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით.

საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსბასს 32 -**

„შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“.

შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე

ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

ბაკური ავსაჯანიშვილი

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის მერია-მერი

გამოყენებულია კვალიფიციური
ელექტრონული ხელმოწერა/
ელექტრონული შტამპი

